

Promocja kukurydzy

Dzień Kukurydzy na Targach POLAGRA w Poznaniu był okazją do spotkania się i podsumowania działań, utworzonej w styczniu bieżącego roku, Komisji Promocji Kukurydzy KPK. Celem Komisji jest propagowanie uprawy kukurydzy w Polsce i towarzyszenie zwiększającemu się zainteresowaniu tą rośliną, poprzez akcje szkoleniowe, wydawnictwa, audycje w radio i telewizji, informację w Internecie, seminaria, pokazy polowe i konkursy wiedzy o kukurydzy. Poniżej zamieszczamy sprawozdanie z przeprowadzonych działań.

Partnerstwo i szkolenia

Z Komisją współpracuje 40 osobowa grupa promotorów kukurydzy, doradców ODR i doradców z mleczarń rekrutujących się z terenu całej Polski. Zostali oni przeszkoleni w ciągu trzech sesji poświęconych agrotechnice kukurydzy, jej wykorzystaniu w żywieniu zwierząt i w przetwórstwie przemysłowym. Wykłady prowadzili eksperci polscy i francuscy. Komisja wspiera promotorów kukurydzy w organizacji szkoleń dla rolników.

Wydawnictwa

Ukazujący się raz w miesiącu biuletyn Kukurydza Informacje, poświęcony agrotechnice, ekonomii i rynkowi kukurydzy, jest bezpłatnie rozsyłany do rolników, producentów kukurydzy. W przygotowaniu są numery specjalne biuletynu, poświęcone chorobom grzybowym kukurydzy i zwalczaniu omacnicy prosowianki.

Z inicjatywy KPK został nakręcony film na temat „Kiszzonka z kukurydzy i jej zastosowanie w żywieniu zwierząt”. Będzie on pomocą dydaktyczną do wykorzystania w szkoleniach i na lekcyjach w szkołach rolniczych.

Programy telewizyjne

Dzięki staraniom KPK i współpracy z Redakcją Rolną 1 Programu TP w programach rolniczych więcej mówi się o kukurydzy. Dowodem na to mogą być programy „Agrolinia” 01.03 i 18.09 i „Rolnictwo na świecie” 25.10. Planowane są następujące audycje 08.11 i 20.11.

Kukurydza w Internecie

Profesjonalna witryna poświęcona kukurydzy w Polsce www.kukurydza.org.pl przybierze niebawem swoją ostateczną formę. Umieszczone na niej będą wszystkie informacje przydatne producentom kukurydzy: agrotechnika, lista odmian z ich charakterystyką, aktualne ceny ziarna na giełdach polskich i światowych, a także wiadomości na temat biologii, fizjologii i historii kukurydzy.

Dni kukurydzy

Były okazją do przeprowadzenia konkursów wiedzy o kukurydzy. Wśród uczestników rozlosowano cenne nagrody ufundowane przez firmy hodowlano-nasienne i chemiczne.

Debaty o kukurydzy

W przededniu, odbywającej się w IUNG w Puławach Konferencji naukowej zatytułowanej

„Stan aktualny i perspektywy produkcji kukurydzy w Polsce”, Komisja Promocji Kukurydzy organizuje debatę na tematy bardzo aktualne dla jej producentów. Polscy i francuscy eksperci będą rozmawiać o nadziejach i zagrożeniach związanych z kukurydzą GMO, a także o perspektywach produkcji i wykorzystania etanolu produkowanego z kukurydzy (szczegóły obok).

Anna Kołakowska FNPSMS

ZAPROSZENIE

W dniu 15.11.2004
w godzinach 14.00-18.00
w IUNG w Puławach ul. Książęca 17

odbędzie się debata

Genetycznie modyfikowana kukurydza nadzieje i zagrożenia
Perspektywy produkcji i wykorzystania etanolu z kukurydzy
w Polsce i w Europie

Wezmą w niej udział:

Marta Czarnak Kłos Ministerstwo Rolnictwa,
Luc Esprit Maiz'Europ FNPSMS,
Robert Gabarkiewicz MONSANTO,
Cedric Poeydomenge AGPM,
Alain d'Anselme Prezes SNPAA,
Łukasz Karmowski Krajowy Związek Producentów Spirytusu
Tadeusz Michalski PZPK

Wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy
Zgłoszenia: kolakowska.fnpsms@wp.pl
lub telefonicznie 0-22 323 77 05, 0-503 070 006

Zbiory kukurydzy Dolny Śląsk

Na Dolnym Śląsku trwa zbiór kukurydzy na ziarno. Wilgotność ziarna waha się w granicach 30-35%. Plony są bardzo zróżnicowane. Na ich wysokość miał wpływ przebieg pogody: bardzo zimna wiosna, pod koniec lipca, w okresie kwitnienia, wysokie temperatury, a przy nalewaniu brak wody. Dobre plony to 9-10 t suchego ziarna, w skrajnych warunkach 5-7 t ziarna. Biorąc pod uwagę znaczne opóźnienie w dojrzewaniu (ok. 3 tygodnie) mogą być problemy z dojrzałością najpóźniejszych mieszańców o FAO 260-300, a przez to bardzo utrudniony zbiór i wysokie koszty suszenia. Niekorzystny wpływ na dalsze dojrzewanie i oddawanie wody miały lokalnie występujące przymrozki. Na Dolnym Śląsku temperatura spadła nawet do minus 3°C.

Ceny ziarna kukurydzy w rejonie Dolnego Śląska na początku października kształtowały się w przedziale 480-510 zł/t, a pod koniec miesiąca spadły do poziomu 390-430 zł/t. Biorąc pod uwagę, że w listopadzie rozpoczyna się skup interwencyjny po cenie 101 €, ceny te wydają się być bardzo zaniżonymi.

UE Mikotoksyny

Data wprowadzenia w życie rozporządzenia dotyczącego progu obecności mikotoksyn w zbożach przeznaczonych do konsumpcji spożywczej została opóźniona o jeden rok, dla kukurydzy o dwa lata. Rozporządzenie wejdzie w życie 1 lipca 2006 dla wszystkich zbóż. Dla kukurydzy próg zostanie ustalony do 1 lipca 2007 roku. Aktualnie trwają dyskusje nad jego wysokością (próg domyślny to 1750 mikrogramów/kg). Propozycja progu obecności DON w pszenicy nieprzetworzonej wynosi 1250 mikrogramów/kg. Dla pszenicy durum i jęczmienia. 1750 mikrogramów/kg.

Sprecyzowano również sposób zagospodarowania zbóż zdyskwalifikowanych do konsumpcji spożywczej. Zboża te

będą mogły być wykorzystane w żywieniu zwierząt. Nie jest jeszcze pewne, czy progi zostaną wprowadzone w zbożach nieprzetworzonych. Jest jednak możliwe, że będą miały zastosowanie w paszach, szczególnie w paszach przeznaczonych dla zwierząt wrażliwych na mikotoksyny, jak trzoda i drób.

Źródło AGPM Info

Zbiory kukurydzy 2004 Europa Środkowa i Wschodnia

Gdzie zostanie sprzedana węgierska kukurydza?

Wśród 10 nowych krajów członkowskich, tylko 5 z nich jest producentami kukurydzy. Są to w kolejności powierzchni uprawy: Węgry, Polska, Słowacja, Czechy i Słowenia. W roku 2004 powierzchnia uprawy kukurydzy w tych 5 krajach wyniosła 1,9 mln ha, przewidywane zbiory to około 12 mln ton. W samych tylko Węgrzech z powierzchni 1 238 000 ha może zostać zebrana rekordowa ilość, około 8 mln ton ziarna. Spożycie wewnętrzne Węgier wynosi 4 mln ton. Z obawy przed brakiem możliwości sprzedaży, również w skupie interwencyjnym, ze względu na zbyt małe możliwości magazynowania, część węgierskiej kukurydzy może zostać nie zebrana, część wywieziona i zaoferowana w skupie interwencyjnym w innych krajach UE, szczególnie w Austrii i Niemczech.

Źródło AGPM Info

Zbiory kukurydzy: Serbia i Chorwacja

W roku 2004 przewiduje się, że zbiory kukurydzy w Chorwacji wyniosą 2,8 mln ton z powierzchni 350 tysięcy ha. Serbia zbierze 6,5 mln ton z powierzchni 1,3 mln ha. Spożycie wewnętrzne Chorwacji wynosi około 2 mln ton. Na eksport jest przeznaczonych 800 tysięcy ton, z których 200 tysięcy najprawdopodobniej trafi do UE. Spożycie kukurydzy w Serbii wynosi około 4,5 mln ton. Możliwości eksportowe oceniane są na 1-1,5 mln ton, w tym część przeznaczona na rynek UE. Oba kraje posiadają bezdłowe kontyngenty na eksport kukurydzy do UE.

Źródło AGPM Info

Świat: bilans kukurydzy

Według USDA tegoroczne zbiory kukurydzy zapowiadają się rekordowo: 684 milionów ton. Wszystko dzięki wyjątkowym zbiorom w USA 295 milionów ton i w Chinach 120 milionów ton. Produkcja francuska oceniana jest na około 16 milionów ton. Spadek cen ziarna kukurydzy pozwoli na wzrost konsumpcji, będzie to jednak niewystarczające, aby zrównoważyć produkcję i konsumpcję. Ocenia się, że światowe spożycie kukurydzy wzrośnie o 31 milionów ton (+5%) i po raz pierwszy od sześciu lat będzie niższe od produkcji. Pod koniec sezonu 2004/2005 światowe zapasy powiększą się do 100 milionów ton (na początku wyniosły 94 mln ton). W USA zapasy wzrosną do 43 mln ton. Tłumaczy to znaczny spadek cen kukurydzy amerykańskiej trwający od wielu tygodni: 94\$/t-76€/t. Dla porównania średnia cena w ubiegłym sezonie wynosiła 117\$/tonę. W ciągu czterech miesięcy notowania kukurydzy amerykańskiej spadły o 48 \$/tonę.

Zalety i wady uproszczeń w uprawie gleby pod kukurydzę

Uproszczenia stosowane w uprawie roli pod kukurydzę mają swoich zwolenników, ale także i przeciwników. Zmniejszenie ilości zabiegów, ich spłylenie, czy też wykorzystanie systemu bezorkowego w uprawie kukurydzy przynosi korzyści w postaci szybkiego i terminowego wykonania siewu. Ma to szczególne znaczenie w gospodarstwach uprawiających tę roślinę na większej powierzchni. Niewątpliwą zaletą tej technologii uprawy jest ograniczenie erozji wietrznej i wodnej oraz zmniejszenie strat wody z gleby, zwłaszcza przy pozostawieniu resztek poźniowych, które zmniejszają siłę uderzenia kropel deszczu o powierzchnię gleby. Spowalniają one odpływ wody i ograniczają spływ powierzchniowy gleby, a także zacieniają powierzchnię gleby, przez co zmniejsza się odparowywanie wody. Resztki poźniowe pozostawione na powierzchni gleby zwiększają zawartość substancji organicznej, co przyczynia się do wzrostu aktywności życia biologicznego gleby między innymi dzięki zwiększonej obecności dżdżownic rozkładających obumarłe korzenie, a także tworzących kanały i makropory. Należy sobie również zdawać sprawę z tego, że uprawa pluzna niszczy częściowo strukturę gleby, co zwiększa jej zwięzłość a zmniejsza porowatość. Poprzez ograniczenie uprawy można zmniejszyć ilość przejazdów po polu, jednocześnie zmniejszając niszczące działanie na strukturę gleby. Z kolei zwiększenie porowatości gleby i zmniejszenie zwięzłości pomaga w zwiększeniu przewietrzania gleby, przenikaniu oraz wchłanianiu wody i dobremu rozwojowi i penetracji korzeni w ciągu okresu wegetacyjnego. Mimo wymienionych zalet często uzyskuje się gorsze efekty plonowania kukurydzy w siewie bezpośrednim niż w uprawie orkowej. Jest to najczęściej skutek zmniejszonej obsady roślin, powodowanej niepełnymi wschodami. W przypadku siewów bezpośrednich, wykonywanych zwłaszcza po przedplonach pozostawiających dużo resztek poźniowych nasiona mają gorsze warunki do wschodów, co może ograniczać obsadę roślin na jednostce powierzchni. Dla zapewnienia lepszych i pełniejszych wschodów siewnik przystosowany do siewów bezpośrednich powinien odgarniać w międzyrzędzia wszelkie resztki roślinne, zalegające na powierzchni gleby przed redlicami. Poza tym dla uzyskania optymalnej obsady przy siewie bezpośrednim stosować większą o około 10-20% normę wysiewu dla danego kierunku uprawy niż w technologii tradycyjnej. Gleba po wykonaniu siewu bezpośredniego wolniej się ogrzewa, ale za to wahania jej temperatury między dniem a nocą są mniejsze. Niższa temperatura gleby może hamować pobieranie składników pokarmowych oraz wzrost i rozwój kukurydzy szczególnie w początkowym okresie jej wegetacji. Oddziaływanie resztek niektórych gatunków roślin może ograniczyć kiełkowanie i wzrost wielu gatunków chwastów poprzez tworzenie bariery mechanicznej oraz poprzez oddziaływanie chemiczne w wyniku uwalniania do gleby substancji allelopatycznych. Wprowadzając do praktyki technikę siewu bezpośredniego należy liczyć się z ujemnymi skutkami jego wykonywania w postaci wzrostu zakwaszenia powierzchniowych warstw gleby. Jest to spowodowane stosowaniem nawozów mineralnych głównie azotowych o wysokim indeksie zakwaszenia. Brak ich przemieszania z glebą jest prawdopodobnie przyczyną znacznego obniżenia pH wierzchniej warstwy gleby. Rośliny

pobierając składniki pokarmowe, wydzielają do gleby jony H⁺, co powoduje obniżenie pH gleby, znajdującej się w obrębie oddziaływania rizosfery. Wydaje się, że w warunkach wykonywania siewu bezpośredniego konieczne staje się stosowanie szybko działających nawozów wapniowych, co mogłoby zapobiec obniżaniu się pH wierzchnich warstw gleby. Pozostawione na powierzchni gleby resztki poźniowe w przypadku siewu bezpośredniego zmieniają w pewnym stopniu środowisko. Żywa i martwa pokrywa roślinna tworzy osłonięte, chłodniejsze i niezbyt wilgotniejsze środowisko, zarówno w glebie, jak i nad nią, co może zwiększyć ryzyko występowania owadów. Wiele szkodników ma cykl życiowy uzależniony od istnienia resztek poźniowych, ponieważ w nich mogą składać jaja. Równocześnie jednak korzystne zmiany otoczenia mogą przyciągnąć wiele pożytecznych owadów, żerujących na szkodnikach. Ślimaki mogą być potencjalnym problemem, niezależnie od metody uprawy. Przy ograniczonej uprawie roli powierzchniowe osadzenie się resztek poźniowych i substancji organicznej zwiększa wzrost liczby ślimaków. Poprzez niszczenie roślin żywielskich i wałowanie gleby populacja ślimaków może być z łatwością kontrolowana. Ograniczenie uprawy, bądź jej zaniechanie w przypadku siewów bezpośrednich powoduje zmianę warunków siedliska, co ma istotny wpływ nie tylko na stan i stopień zachwaszczenia, ale także działanie herbicydów. Nasiona chwastów jednoliściennych przy tej technologii uprawy pozostaną nadal w głębszych warstwach gleby lub na jej powierzchni, gdzie przeżywa ich znacznie mniej, przez co ich liczba zostanie zmniejszona. W takich warunkach, kiedy nie są prowadzone intensywne zabiegi polowe większość chwastów wieloletnich staje się bardziej konkurencyjna. W porównaniu z chwastami jednorocznymi mają one bardziej rozległy system korzeniowy i są trudniejsze do zwalczania w związku, z czym wymagają większych dawek herbicydów. Najczęściej przy siewach bez uprawy roli zwalczą się chwasty dwukrotnie, stosując herbicydy o szerokim spektrum działania przed wschodami roślin, a następnie środki o działaniu selektywnym. Podsumowując należy stwierdzić, że daleko idące uproszczenia i stosowanie siewów bezpośrednich w ściernisko, to bardzo interesujące technologie uprawy, szczególnie dla dużych gospodarstw. Mogą one również stać się pomocne przy wiosennych przesiewach, siewach poplonów oraz tych wszystkich sytuacjach, gdzie ze względu na konieczność szybkiego wykonania prac nie można zastosować uprawy tradycyjnej lub też, gdy uprawa gleby może przynieść duże szkody ze względu na utratę wody, zbrzylenie lub nawet zmycie gleby.

Dr Leszek Majchrzak, Akademia Rolnicza w Poznaniu

4 Konferencja Eastern European Seed Network

Zatytułowana „Przemysł nasienny w Europie”

odbędzie się w dniach 14-16 listopada 2004

w Poznaniu

zgłoszenia Polska Izba Nasienna

tel. 061 848 49 54

Polska: skup zbóż

Od 1.11.2004 rozpoczął się interwencyjny skup zbóż. Dotychczas skupiono wg Izby Zbożowo Paszowej 645 tys. ton zbóż. W tym około 340 tys. ton pszenicy, 110 tys. ton pszenżyta, 90 tys. ton kukurydzy i 55 tys. ton jęczmienia.

Centra Interwencyjne prowadzące skup kukurydzy to: dolnośląskie: Bolesławiec, Legnica, Środa Śl., Strzelin, Wrocław, Ząbkowice Śl., Świdnica lubuskie: Strzelce Kraj. Zielona Góra kujawsko-pomorskie: Inowrocław, Chełmno, Golub Dobrzyń, Włocławek, Bydgoszcz, Świecie wielkopolskie: Kępno, Konin, Leszno, Pleszew, Wągrowiec, Poznań łódzkie: Kutno, Radomsko mazowieckie: Płock, Sochaczew, Sokółów Podl. podkarpackie: Rzeszów. świętokrzyskie: Jędrzejów lubelskie: Tomaszów Lubelski, Krasnystaw małopolskie: Wieliczka opolskie Brzeg, Głubczyce, Kluczbork, Nysa, Prudnik śląskie: Tychy podlaskie: Grajewo warmińsko-mazurskie: Braniewo, Nidzica pomorskie: Malbork, Starogard Gd., Człuchów zachodniopomorskie: Stargard Szcz.

Wydarzenia

Sekcja Kukurydzy Nasiennej Polskiej Izby Nasiennej

Powstała w dniu 21.10.2004. W jej skład weszło 19 członków. Są to polskie i zagraniczne firmy hodowlane nasienne, dystrybutorzy materiału siewnego kukurydzy: Chemirol Mogilno, CN Środa Śląska, CN Warszawa, FNPSMS, Granum Wodzierady, HR Szelejewo, HR Smolice, KOSMO, KWS Polska, Lechpol, LIMAGRAIN Polska, MHR Kraków, MONSANTO, Nasiona Kobierzyc, OSEVA Polska, Poznańska Hodowla Roślin, PPH CN Gostyń, Wielkopolska Hodowla Buraka Cukrowego.

Wybrano 4 osobowy Zarząd, Prezesem sekcji został pan Tomasz Skorupski z HR Kobierzyc. Członkowie Sekcji zatwierdzili regulamin i następujący program działań sekcji

- promocja materiału siewnego
- promocja postępu biologicznego
- promocja doświadczalnictwa porejestrowego kukurydzy
- opiniowanie ustawodawstwa w zakresie nasiennictwa
- ocena rynku nasion kukurydzy

Szkolenie Promotorów Kukurydzy

W dniach 25-26.10.2004 w Przysieku odbyła się 3 sesja szkoleniowa poświęcona przemysłowemu wykorzystaniu kukurydzy. Wykładowcami byli dr K. Zielińska z Instytutu Biotechnologii, prof. T. Michalski, dr H. Walińska z AR w Poznaniu i W. Szpurka Pudliszki S.A. Ilustracją wykładanych treści była wizyta w gorzelnii przerabiającej kukurydzę w gospodarstwie Agrokompleks w Polskim Konopacie k/Świecia u Panów P. Doligarskiego i K. Wyborskiego.

Rozdanie dyplomów dla promotorów kukurydzy odbędzie się 15.11.2004 o godz. 18.00

Konferencja naukowa „Stan obecny i perspektywy uprawy kukurydzy w Polsce”

odbędzie się w Puławach w dniach 16-17 listopada 2004 w IUNG Puławy ul. Królewska 17.

Zgłoszenia Jerzy.Ksiezak@iung.pulawy.pl

Notowania giełdowe:

Kukurydza paszowa
Rol-Petrol 08.11.2004
loco dolnośląskie
loco mazowieckie
loco opolskie

410 zł/t
430 zł/t
405 zł/t

Francja Bordeaux 26.10.2004
CBOT Chicago 05.11.2004
(kontrakt terminowy XII/04)
(kontrakt terminowy III/05)

98,25 €/t
78,50 \$/t
83,40 \$/t